

Arbeidsmarkteffecten van de pensioenpremiestematiek

“Progressieve premie vermindert transitie-effecten, maar is nadelig voor pensioenuitkering en arbeidsmarktpositie van ouderen”

Marieke Knoef, Sander Muns en Arthur van Soest – LEI, TiU

Op dit moment gebruiken veel pensioenregelingen de doorsneesystematiek: alle deelnemers hebben hetzelfde premiepercentage én hetzelfde opbouwpercentage. Jongeren hebben echter een langere beleggingshorizon: een ingelegde euro van een jongere bouwt naar verwachting meer pensioen op dan die van een oudere. In het nieuwe pensioencontract is gekozen voor een leeftijdsonafhankelijke premie en een opbouw die stijgt met de leeftijd. De transitie hiernaartoe brengt problemen met zich mee. Een mogelijke oplossing is een progressieve premie: het premiepercentage stijgt gedurende het werkende leven. Welke effecten brengt dat met zich mee? Deze studie onderzoekt de gevolgen voor de arbeidsmarkt op basis van literatuur en een enquête onder werkgevers.

Bevindingen op hoofdlijnen

Uit de analyse en de enquête blijken de volgende voor- en nadelen van een progressieve pensioenpremie ten opzichte van een leeftijdsonafhankelijke premie:

Voordelen	Nadelen
Aan het begin van de loopbaan is meer geld beschikbaar voor bijv. eigenwoningbezit, schoolgeld en aflossing studieschuld.	Het verwachte pensioenresultaat is, afhankelijk van de rente, een aantal procent lager met een progressieve premie.
Een progressieve premie met leeftijdsonafhankelijke opbouw sluit aan bij de huidige doorsnee-opbouw. Hierdoor zou er geen compensatie nodig zijn voor de afschaffing van de doorsneesystematiek.	De stijging van pensioenpremies voor ouderen komt waarschijnlijk vooral terecht bij werkgevers. Dit verslechtert de arbeidsmarktpositie van ouderen ten opzichte van jongeren.
In de overgangsfase naar het nieuwe pensioencontract kan een werkgever werknemers in dienst hebben met de bestaande progressieve premiesystematiek én met de leeftijdsonafhankelijke premiesystematiek van het nieuwe contract. Oudere werknemers met een progressieve premie hebben dan een groter risico op ontslag. Dit probleem speelt niet als in het nieuwe contract op progressieve premies zou worden overgestapt.	Onze resultaten laten zien dat werkgevers, bij gelijkblijvende loonkosten, liever geen progressieve premies willen. Een regeling met een vlakke premie of geen regeling zijn om het even. Dit kan er toe leiden dat werkgevers die niet onder een verplichtstelling vallen, geen of een versoepelde pensioenregeling aanbieden.

Kernboodschap voor de sector

- De leeftijdsonafhankelijke premie in het nieuwe pensioencontract geeft een moeilijk transitievraagstuk.
- Een progressieve premie zou echter nadelig zijn voor de hoogte van het pensioen en de arbeidsmarktpositie van ouderen.

Meer weten?

Lees het paper '[Arbeidsmarkteffecten van de Pensioenpremiestematiek](#)'